

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้
วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม รายวิชาประวัติศาสตร์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

**Development of Analytical Thinking Ability and Learning Achievement
using historical methods together with mixed media on
History Subject of grade 5 students**

เจนจิรา อบกลิน และ สมทรง สิทธิ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Jenjira Aobklin and Somsong Sitti

Northeastern University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: jiabjenjira@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม รายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียนทั้งหมด 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของนักเรียนทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 การจำนวน 24 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล 1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

* วันที่รับบทความ: 12 เมษายน 2565; วันแก้ไขบทความ 20 พฤษภาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 23 พฤษภาคม 2565

Received: April 12, 2022; Revised: May 20, 2022; Accepted: May 23, 2022

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.42 คิดเป็นร้อยละ 72.08 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.92 คิดเป็นร้อยละ 76.39 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

คำสำคัญ : วิธีการทางประวัติศาสตร์; สื่อประสม; ความสามารถในการคิดวิเคราะห์; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstracts

This study; “ Development of Analytical Thinking Ability and Learning Achievement using historical methods together with mixed media on History Subject of grade 5 students ” The objectives of this research were 1) to develop analytical thinking ability of grade 5 students using historical methods together with mixed media to have a passing score of more than 70% and more than 70% of total students passed the criteria, 2) to develop learning achievement of grade 5 students to have a passing score of more than 70% and 70% of total students passed the criteria. The sample group consisted of grade 5 students in Nakorn Champasri Kindergarten, 2nd semester of academic Year 2021, with total number of 24 students obtained by Cluster Random Sampling method using the classroom as a random unit. The research tools included: 1) experimental tools, including learning management plans using historical methods with mixed media, with total number of 6 plans and 12 hours, 2) Instruments used for data collection included: 1) a multiple choice with 4 choices of analytical thinking ability test, with total number of 20 items, 2) a multiple choice with 4 choices of learning achievement test, with total number of 30 items. The statistics used to analyze data comprised mean, standard deviation, and percentage.

The research results were found that:

1. The students had an average score on analytical thinking ability after taking learning activities by historical methods together with mixed media at 14.42 points, or 72.08% and 19 students who passed criteria of 70%, or 79.17% of the total students.

2. Learning achievement of students in history subject after taking learning activities using the history methods together with mixed media was = 22.92, or 76.39%, and 20 students passed the criteria of 70%, or 83.33% of the total students.

Keywords: Historical Methods; Mixed Media; Analytical Thinking Ability; Learning Achievement

บทนำ

นโยบายการปฏิรูปการศึกษา มีจุดหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดหมายเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสามารถในการแข่งขันเพื่อเพิ่มศักยภาพของนักเรียนให้สูงขึ้นรวมทั้งเพื่อมุ่งเน้นการฝึกกระบวนการคิดของนักเรียนดังนั้นการจัดการเรียนรู้อาจจะมีการส่งเสริมกระบวนการคิดและมีวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้คิดได้ทำ ได้ทบทวน ได้พิสูจน์ผล และยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้จริง (วิภาดา ต๊ะวงศ์, 2554 : 2-8) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดจุดเน้นในการจัดการศึกษาของประเทศในหมวด 4 มาตรา 23 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย (ณัฐชฎิล มาอินแก้ว, 2561 : 410 – 422)

ประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของสังคมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ศึกษาพัฒนาการของมนุษย์แสดงถึงเรื่องราวในอดีตของมนุษยชาติที่ดำเนินมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ทั้งด้านการดำรงชีวิต การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทำให้สามารถมองเห็นถึงพื้นฐาน และพัฒนาการของการอาศัยอยู่ของสังคม การอาศัยอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีและความทันสมัย เข้ามามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การดำรงชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และที่สำคัญคือในด้านการศึกษา การศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทยเริ่มต้นขึ้นอย่างเข้มข้น ในช่วงศตวรรษที่ 20 นักวิชาการและนักประวัติศาสตร์ได้หันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาประวัติศาสตร์มากขึ้นเพราะการรู้ตัวตนในอดีตของชาติ จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชน และพัฒนาการศึกษาประวัติศาสตร์ชาติ ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้ สามารถตั้งสมมติฐานเพื่อหาข้อสรุปประเด็นสำคัญโดยใช้เหตุผล เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างรอบคอบและรอบด้านมากขึ้นจึงให้ความสนใจการสอนวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ และบรรจุรวมไว้เป็น 1 ใน 5 สาระ ของรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (วิภาดา ต๊ะวงศ์, 2554 : 2-8)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอน สำหรับโรงเรียนอนุบาลนครจัมปาศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้ทราบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50 ซึ่งเกณฑ์ของโรงเรียนอนุบาลนครจัมปาศรีกำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 (จาตุรนต์ ปะกินาหงษ์, ภคมน ยางหงส์ และพูนทรัพย์ กันทา, 2553 : 98) ขณะเดียวกันผลการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ จากการวัดประเมินผลของครูผู้สอน พบว่านักเรียนขาดทักษะการคิด การตั้งคำถาม การรวบรวมข้อมูล และพบว่าการ

จัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม ครูผู้สอนใช้การสอนแบบบรรยายและยึดหนังสือเรียนเป็นหลักแล้วให้
ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ซึ่งผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจจะสามารถทำแบบฝึกหัดได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อ
หน่าย ขาดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ และที่สำคัญคือผู้เรียนขาดการเรียนรู้เชิงตั้งคำถาม การ
รวบรวมข้อมูล การคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งสมควรที่จะได้รับการพัฒนารูปแบบการสอน โดยครุควร
เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนรู้ให้สูงขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ
และสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างดี เนื่องจากเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ผู้เรียน
จะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำของครูผู้สอนดังที่ ทุตติยาภรณ์ ภูมิทยมิ่ง (2551 : 98) ได้
กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอน จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือ
ปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์
การประเมิน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งฝึกทักษะการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้วิธีสอน
โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีขั้นตอนการสอนที่อาศัยพื้นฐานวิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการทาง
ประวัติศาสตร์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนปัญหา 2) ขั้นรวบรวมหลักฐาน 3) ขั้นประเมินคุณค่า
ของหลักฐาน 4) ขั้นตีความและสังเคราะห์ข้อมูล 5) ขั้นนำเสนอข้อมูล ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาและค้นคว้าหา
ความรู้อย่างเป็นระบบ ระเบียบ และมีขั้นตอนที่น่าเชื่อถือได้ ดังที่สถาบันสังคมศึกษา (2563 : 45) กล่าวว่า
การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการรู้จักและเข้าใจคุณค่าความสำคัญของอดีต การฝึกฝนให้
ผู้เรียนรู้จักตั้งคำถาม ค้นหาคำตอบ รู้จักการสืบค้น ค้นคว้า ศึกษาเอกสาร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากหลักฐานต่าง
ๆ ที่หลากหลายมาคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ วินิจฉัย บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล ส่งเสริมให้ผู้เรียน
เกิดทักษะการคิด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มาเป็นแนวทางในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ
วิภาดา ต๊ะวงศ์ (2554 : 2-8) ที่ศึกษาผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองสี
มหาราช ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ จังหวัดตาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและ
หลังเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติเมืองสีมหาราช และเปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ก่อน
และหลังเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติเมืองสีมหาราช ทำวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทาง
ประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติเมืองสีมหาราช สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการ
คิดวิเคราะห์หลังเรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสีมหาราช สูงกว่าก่อนเรียนอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ชัยหาทัพและนิลมณี พิทักษ์ (2558 :

73-76) ที่ศึกษาการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังกราฟิก รายวิชา ส 22102 ประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังกราฟิก ให้นักเรียนร้อยละ 70 มีคะแนนการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังกราฟิก ให้นักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนจำนวน 34 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 ของนักเรียนทั้งหมด ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำนวน 34 คนมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 ของนักเรียนทั้งหมด ที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อประสม (Multimedia) เป็นสื่อในลักษณะที่นิ่ง และเคลื่อนไหว เพื่อเป็นการสร้างประสิทธิภาพการศึกษา สื่อประสมจึงเป็นนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ทั้งความรู้ ให้ทักษะ และความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้สนใจ มากขึ้นการสอนโดยใช้สื่อประสมมีหลายชนิด เช่น การสอนแบบการ์ตูน การสอนโดยใช้นิทานสื่อมัลติมีเดียและการใช้แบบฝึกทักษะ ครูสอนสามารถใช้สื่อเหล่านี้ไปพร้อมกันได้ เรียกว่า ชุดการเรียนรู้สื่อประสมซึ่ง กิดานันท์ มะลิทอง (2549 : 45) ได้กล่าวถึงชุดการเรียนรู้สื่อประสม ว่าเป็นการนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอน เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้นและสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสุขและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สมสิทธิ์ จิตรสถาพร (2547 : 87) ที่กล่าวว่า สื่อประสม เป็นการใช้อย่างประกอบกันอย่างเป็นระบบ มาช่วยในการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยในสื่อที่นั้นมีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และผู้เรียนและกับผู้สอนด้วย ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่มีในการศึกษาค้นคว้าความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านี้ และช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดให้มีการใช้สื่อ ในการศึกษารายบุคคลสื่อประสม ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีอยู่หลากหลายชนิดยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพงศ์ภัทร์ สุขเรือน (2555 : 76) ทำวิจัยเรื่องการสร้างและการใช้สื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชีวิตสัตว์ วิชาวิทยาศาสตร์ 4 (ว22102) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่องชีวิตสัตว์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สื่อ ประสมที่สร้างขึ้นมี

ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.74/83.32 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมเป็นอีกทางเลือกที่เอื้อต่อสถานการณ์ดังกล่าวเพื่อที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน การสร้างความแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกร่วมกับการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

แรกสุด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกตั้งคำถามและหาคำตอบอันอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล ย่อมเกิดจากความสนใจของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเข้ามาร่วมด้วย โดยการนำสื่อมาบูรณาการ เช่น การใช้ภาพนิ่ง วิดีทัศน์ แผนที่ รูปภาพ บทความออนไลน์ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสัมพันธ์กันเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะที่แต่ละชั้นส่งเสริมกัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ระเบียบวิธีวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนอนุบาลนครจัมปาศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ การจัดการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา จำนวน 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ตามรายละเอียดดังนี้

3.1 ปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทครูและนักเรียน ชี้แจงจุดประสงค์และกิจกรรมของการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีการวัดผลการทดลองในครั้งนี้

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม จำนวน 6 แผน ภายในระยะเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวมเวลาดังกล่าวทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน

3.4 ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน

3.5 แปลค่าคะแนนวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อใช้ในการสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

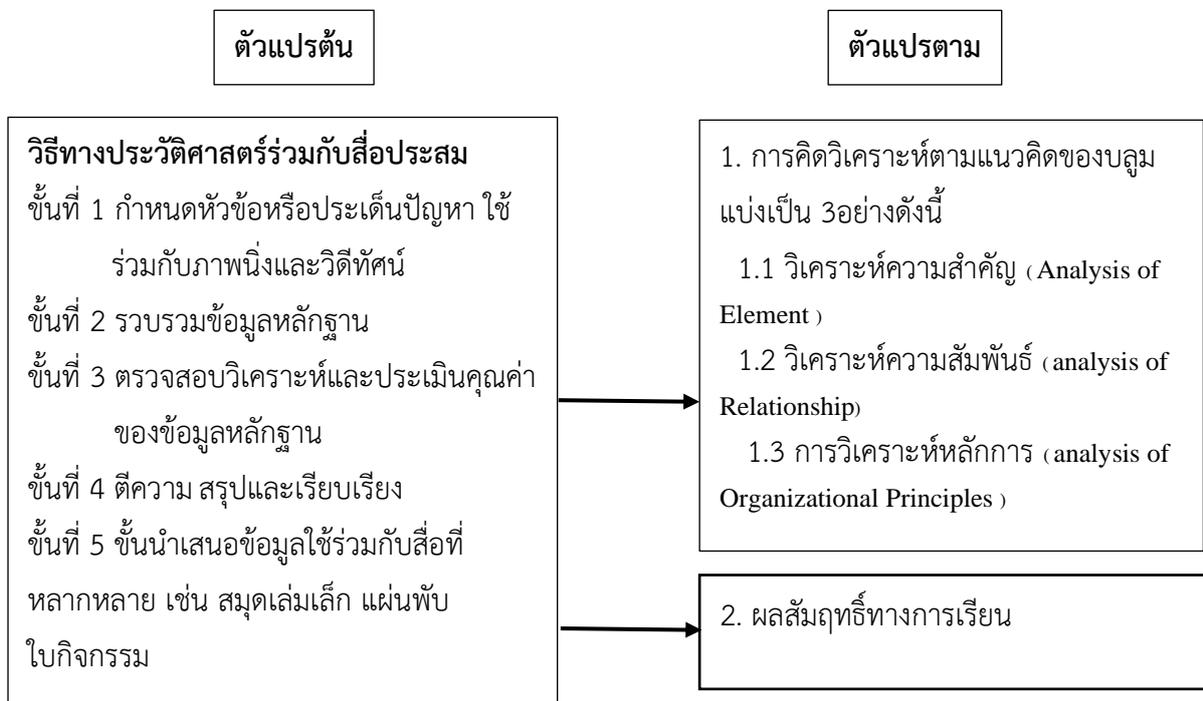
4.1 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม มาหาค่า โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนด คือ ให้มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

4.2 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และสื่อประสม มาหาค่า โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนด คือ ให้มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ซึ่งกำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ครบทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์ ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวมเฉลี่ย	ร้อยละ	SD	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
24	20	14.42	72.08	1.41	19	79.17	5	20.83

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม นักเรียนทั้งหมดมีคะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยเท่ากับ 14.42 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 72.08 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เมื่อวิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์รายด้าน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์รายด้าน

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	วิเคราะห์ความสำคัญ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์	วิเคราะห์หลักการ
คะแนนรวมเฉลี่ย	14.71	14.14	13.33
ตอบถูก			
ร้อยละ	61.31	58.93	55.56

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านความสำคัญมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 14.71 คิดเป็นร้อยละ 61.31 รองลงมาคือ ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 14.14 คิดเป็นร้อยละ 58.93 และด้านวิเคราะห์หลักการ มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 13.33 คิดเป็นร้อยละ 55.56

2. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ครบทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวมเฉลี่ย	ร้อยละ	SD	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
24	30	22.92	76.39	3.16	20	83.33	4	16.67

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม นักเรียนมีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 22.92 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.39 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อ

ประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 14.42 คิดเป็นร้อยละ 72.08 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากวิธีการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้ฝึกการกำหนดประเด็นปัญหา การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากแหล่งที่มาของข้อมูล นักเรียนสรุปองค์ความรู้และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิด จัดระบบวิธีแสวงหาคำตอบและการแยกแยะข้อมูล ฝึกการปฏิบัติ ร่วมกันวางแผนการทำงานภายในกลุ่มเพื่อ ค้นหาคำตอบ และสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความรู้ที่คงทน ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า วิธีการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาการคิดของนักเรียน ทั้งนี้พบว่านักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

1. ด้านวิเคราะห์ความสำคัญ นักเรียนสามารถกำหนดหัวข้อที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สมัยอยุธยาได้ พร้อมทั้งรวบรวมและสืบค้นข้อมูล เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงและอธิบายลักษณะของเรื่องราวโดย อ้างอิงแหล่งที่มาของหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ว่ามีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งนักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้และบอกจุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่เป็ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อเหตุการณ์นั้นๆได้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ด้านความสำคัญได้มากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 14.71 คิดเป็นร้อยละ 61.31

2. ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่านักเรียนสามารถใช้หลักฐานในการสืบค้นข้อมูลได้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาหรือหัวข้อที่ศึกษา อธิบายความสัมพันธ์ของเรื่องราวตามลำดับเวลาและบอกสาเหตุ จุดมุ่งหมาย ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งผลลัพธ์ของเหตุการณ์ว่าส่งผลต่อสังคมอยุธยาอย่างไร นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้รองลงมาจากวิเคราะห์ความสำคัญ จากการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 14.14 คิดเป็นร้อยละ 58.93

3. ด้านวิเคราะห์หลักการ นักเรียนสามารถอธิบายได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การปกครองในสมัยอยุธยาเกิดจากอะไรที่นำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอยุธยา อิทธิพลของคติความเชื่อทางศาสนาส่งผลต่อการปกครองในสมัยอยุธยา รวมทั้งหลักการสำคัญที่นำไปสู่การส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอยุธยามีปัจจัยใดบ้าง นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ด้านวิเคราะห์หลักการ ได้รองลงมาจากวิเคราะห์ความสำคัญและด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 13.33 คิดเป็นร้อยละ 55.56

กระบวนการที่นำไปสู่การคิดนั้นเริ่มจากการรู้ การเข้าใจ นำไปการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ดังที่ ทุตติยาภรณ์ ภูมิตอยมิ่ง (2551 : 98) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอน จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งฝึกทักษะการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ธีรธร เลอศิลป์ (2554 : 3) ได้กล่าวว่า บทเรียนที่ประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์หลายชนิดประกอบกันได้แก่ ของจริง ของจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ เอกสารคำอธิบายหนังสือประกอบการสอน เทปเสียง ภาพยนตร์ แบบฝึกหัด และสื่ออื่นๆ ที่นำมาใช้ให้สัมพันธ์กันเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระ จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลัดดา ชัยหาทัพ และนิลมนิ พิทักษ์ (2558 : 73-76) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังกราฟิก รายวิชา ส22102 ประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนร้อยละ 76.5 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 74.04 ของคะแนนเต็ม และนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.4 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.90 ของคะแนนเต็ม

2) ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 22.92 คิดเป็นร้อยละ 76.39 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ญัฐชฎิล มาอินแก้ว (2561 : 45) กล่าวถึงวิธีการทางประวัติศาสตร์ไว้ว่า หมายถึงกระบวนการศึกษาประวัติศาสตร์จากหลักฐานและเอกสารต่างๆ อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ผ่านการตั้งสมมติฐาน รวบรวม วิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลหลักฐาน เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์

จากการศึกษาครั้งนี้ได้นำสื่อหลายชนิดมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา บทความออนไลน์ รูปภาพ วิดีทัศน์ แผนที่ ใบความรู้ ข้อมูลจากเว็บไซต์ออนไลน์ทั้งรูปแบบเอกสาร และ QR Code ทั้งนี้การจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษา ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการใช้จัดการเรียนการสอน ดังที่สุลักขณา คุ่มทรัพย์ (2555 : 4) ได้กล่าวว่าการนำเอาสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างความสนใจ อธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด ซึ่งจะช่วยให้เด็กนักเรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานจนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้เห็นว่าวิธีการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในการสืบค้น รวบรวมข้อมูลและนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองโดยอ้างอิงจากหลักฐานในการอธิบายคำตอบของปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุและผล อันก่อให้เกิดการ

พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์แก่ผู้เรียน และในทางหนึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการหาคำตอบด้วยตนเองนั้น การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้และส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรียา บุตรโธสงศ์ (2559 : 5) ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้รูปแบบการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม ที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์เรื่องพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม รายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาครั้งต่อไป ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสม ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

1.2 กิจกรรมในชั้นรวบรวมข้อมูลครูควรจัดเตรียมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น บทความวิชาการ เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ ภาพถ่าย เป็นต้น ทั้งในรูปแบบที่เป็นฉบับจริงและข้อมูลแบบออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน

1.3 ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการสอนเนื้อหาอื่นๆ หรือนำไปใช้สอนเนื้อหาในสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และเพิ่มการจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมกับนักเรียนระดับอื่นๆ ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ที่แตกต่างกันหรือไม่
- 2.2) ควรศึกษาการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอื่นๆ เช่น เจตคติ ความพึงพอใจ ความภูมิใจในท้องถิ่น
- 2.3) ควรนำวิธีสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมไปจัดการเรียนการสอนร่วมกับวิธีการสอนแบบอื่น เพื่อพัฒนานักเรียน
- 2.4) ควรนำวิธีสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับสื่อประสมไปทดลองจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ หรือหาคุณภาพด้านอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กิตานันท์ มลิทอง. (2549). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- จาดูรนต์ ปะกีน่าหัง, ภาคมณ ยางหงส์ และ พูนทรัพย์ กันหา. (2553). *ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี*. โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
- ทุติยาภรณ์ ภูมิดอนมิ่ง. (2551). *ความรู้ความเข้าใจในวิธีการทางประวัติศาสตร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3 ถึง 4) ในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรธร เลอศิลป์. (2554). *ผลการใช้กิจกรรมสื่อประสมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม (SPE 3601) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. รายงานการวิจัยชั้นเรียน: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ปรียา บุตรไธสงค์. (2559). *ผลการใช้รูปแบบการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการกรุงรัตนโกสินทร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกู่พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ณัฐชฎิล มาอินแก้ว. (2561). ผลการใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ร่วมกับแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ประเด็นทางประวัติศาสตร์และเจตคติต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์*. 13 (1), 410 – 422.
- ลัดดา ชัยหาทัพ, และนิลมณี พิทักษ์. (2558). ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับผังกราฟฟิก รายวิชา ส 22102 ประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 38 (4), 73-76.
- วรารักษ์ภัทร์ สุขเรือน. (2555). การสร้างและการใช้สื่อประสมตามแนวคิดการเรียนรู้ดูใช้สมองเป็นฐาน เรื่องชีวิตสัตว์ วิชาวิทยาศาสตร์ 4 (ว 22102) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสงวนหญิง. *การประชุมวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 9*.
- วิภาดา ตะวงค์. (2554). ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองสีมหาราชที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ จังหวัดตาก. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- สถาบันสังคมศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2563). *การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุลักขณา คุ่มทรัพย์. (2555). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เรื่อง วิธีเรียงสับเปลี่ยนและวิธีจัดหมู่ ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. (2547). *สื่อการสอน*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.